

2

november
2018

PRONK

Verwantenmagazine
van Cosis

Erik groeide op met verstandelijk beperkte ouders

VG: Sexualiteit en
intimiteit

De Verbinding

De privacy-wet in
de Cosis-praktijk

**Op pad met
Miranda Moorlag**

Koffie met...

Suzanne van der Velde

over haar dochter Amber, haar gezin en de zorg van Cosis

'Ze kan het ons niet vertellen, maar haar glimlach zegt ons alles'

'Toen Amber een baby'tje was, had ik al het gevoel dat er iets niet klopte. Anderhalf jaar later werd dit bevestigd. Amber kreeg een epileptische aanval. Ze leed aan een ernstige vorm van tubereuze sclerose. Ze heeft epilepsie, een vorm van autisme en een verstandelijke beperking.

Vanaf dat moment was duidelijk dat Amber haar leven lang afhankelijk is van zorg. Als ouder stap je dan een wereld binnen die je volledig onbekend is. Ik weet nog toen we voor het eerst dagopvang De Kleine Beer binnenliepen. Al die rolstoeltjes op de gang..., dat was even slikken. Voor Amber was dit wel de beste keuze. Ze voelt zich er helemaal

thuis en de begeleiding is echt goed voor haar.

Als ze gaat zwemmen of wandelen is Amber in haar element. Nee, ze vertelt het ons niet in woorden. Maar we zien het aan de foto's die we via de app krijgen. Haar glimlach zegt ons alles.

Amber at haar hele leven alleen maar brood. Dag in dag uit. Warm eten lustte ze niet. In overleg met de leiding besloten we om dit patroon te doorbreken. In kleine stapjes. Aanraken, ruiken, even proeven. Inmiddels eet ze op de dagopvang warm. Een enorme prestatie, zeker ook van de begeleiders; daar word je als ouders blij van.

We hebben nog een dochter, Charlotte van tien. Zij verdient net zo goed onze

aandacht. Net zoals mijn man en ik tijd met elkaar nodig hebben. Cosis hielp ons dankzij gezinsondersteuning om hierin meer balans te krijgen. Fijn dat ze ons als gezin ook dit stukje konden bieden.

Amber is nu veertien. Ze heeft het verstandelijk vermogen van 21 maanden, maar ze is vooral ook puber. 's Ochtends komt ze moeilijk uit bed en na een dagje op de Kleine Beer hangt ze thuis het liefst op de bank: filmpjes kijken. Maar ze is altijd vrolijk hoor! Tot haar achttiende kan ze nog naar De Kleine Beer. Daarna verhuist ze naar Nieuw Woelwijck voor begeleid wonen. Dit betekent dat wij de zorg voor ons meisje langzaam los moeten laten. Gelukkig hebben we nog vier jaar om aan dat idee te wennen.'

Inhoud

- 2** Koffie met... **Suzanne van der Velde**
- 4** **Erik groeide op met verstandelijke beperkte ouders**
- 7** Nieuws!
- 8** SPRAKELOOS
- 9** COLUMN: Vertrouwen
Kijk lees luister
- 10** Geef je mening
VG: Sexualiteit en intimiteit
- 11** SPRAKELOOS
- 12** **De Verbinding**
- 15** Afscheid van Janny, welkom **Jannetje**
- 16** Nieuws!
- 17** SPRAKELOOS
- 18** Hoe zit het met...
De Privacy wet in de Cosis praktijk
- 19** Afscheid van **bestuurder Hetty Verhulst**
- 20** Op pad met... **Miranda Moorlag**
- 22** Nieuws!
- 23** Tweets – Lees verder –
Klachten – Colofon
- 24** Pronkt **Lasse van Rixel**

"Mijn ouders zijn

verstandelijk beperkt"

Erik Smid groeide als normaal begaafd kind op in een gezin met twee verstandelijk beperkte ouders en een verstandelijk beperkte zus. Dat zo iets een ongelooflijke impact op je leven heeft zal duidelijk zijn.

De waardevolle invalshoek van de Ervaringsdeskundige

Erik (44) traint en coacht hulpverleners die zich bezighouden met gezinnen waarvan de ouders verstandelijk beperkt zijn. Zijn missie is om oog te hebben voor de kinderen die normaal begaafd zijn. Als ervaringsdeskundige weet hij als geen ander wat het betekent om op te groeien in een gezin met verstandelijk beperkte ouders.

Erik: "Toen ik een jaar of vijf, zes was begon heel langzaam het besef te groeien dat er iets niet klopte. Je stelt steeds meer vragen die onbeantwoord blijven en je ontwikkelt je wel, maar je directe omgeving groeit niet mee. Je ziet op school andere voorbeelden dan hoe het bij jou thuis toegaat. Mijn vader is licht verstandelijk beperkt en mijn moeder ernstig. Zij waren niet in

staat mij als kind te stimuleren of te prikkelen of überhaupt op te voeden met normen en waarden. Ik liep een enorme achterstand op ten opzichte van mijn leeftijdsgenoten. Je leert geen sociale codes waardoor je je niet onder de mensen durft te begeven. Je wordt onderprikkeld en je voelt je eenzaam. Je wantrouwt de wereld om je heen en thuis is de enige veilige plek op aarde. Je houdt de deuren gesloten."

Eenzaamheid

Erik kwam op de Lomschool terecht waar het moeizaam ging. "De gecreëerde faalangst zat mijn ontwikkeling in de weg en medeleerlingen stonden ook niet te springen om me op te nemen in de groep. Eenmaal per jaar kwam de SPD over de vloer voor mijn verstandelijk beperkte zus. Mij liepen ze voorbij, want bij mij lag geen hulp-

vraag. Het resulteerde in nog meer eenzaamheid, want zelfs overheden en hulpverleners hadden geen oog of oor voor me." Via het VSO en de LEAO ging Erik een middenstandsopleiding doen. "Ik ontwikkelde me verder, maar ik stuitte daardoor steeds meer op onbegrip in het gezin. De afstand werd steeds groter en je zou zeggen waarom onttrek je je daar dan niet aan. Maar dat was juist het dubbele, ik had niet genoeg bagage en was veel te onzeker om me in de grote boze buitenwereld te begeven. Relaties gingen uit omdat ik geen idee had hoe het met de liefde zat. De cijfers die ik op school haalde waren niet al te best, behalve op het lesmateriaal over arbeidsverhoudingen. De menselijke kant zeg maar. Naar aanleiding daarvan ben ik de MBO-SJD gaan doen om vervolgens de stap te maken naar de opleiding Maatschappelijk

De gecreëerde faalangst zat mijn ontwikkeling in de weg.

“Een diepgeworteld minderwaardigheidscomplex poets je niet zo maar weg. Ik heb er nog heel lang last van gehad...”

Werk. Vanaf daar begon langzaam het herstel.”

Empathie

“Het gevoel dat je iemand bent is zo fundamenteel voor je emotionele balans. Maar als je met je vragen nergens terecht kunt, dan is de zoektocht naar je identiteit een moeizame missie. Een diepgeworteld minderwaardigheidscomplex poets je niet zo maar weg. Ik heb er nog heel lang last van gehad. Je niet welkom voelen, niet meedoen aan sociale activiteiten omdat je geen idee hebt hoe je dat doet. Ik ben niet in therapie geweest, maar heb blokken vol geschreven met gedichten om het van me af te schrijven. Het was voor mij een manier om mijn leven wat te ordenen en stap voor stap de goede weg te leren bewandelen.”

Op zijn 32^e begon Erik een eigen praktijk als psychosociaal therapeut en intuïtieve coach. Daar openbaarden zich de eerste positieve effecten van zijn ervaringsdeskundigheid.

“De mensen die bij mij komen begrijp ik sneller: ik weet wat eenzaamheid, afwijzing, niet gezien worden en een negatief zelfbeeld met je doen. Het levert mij een ander soort empathie

op als hulpverlener. Als ervaringsdeskundige moet je je eigen problemen kunnen overstijgen. Je hebt een soort universele kennis van ‘well-being’ van mensen. Mijn levens- en zakenpartner Tessa van Overbeek is heel belangrijk als krachtbron in mijn zakelijk en persoonlijk leven om stappen op dit gebied te kunnen zetten.”

Gezinsontwikkeling en Cosis

Erik kent Cosis vanwege een onderzoek bij NOVO Gezinsontwikkeling* rondom het normaal begaafd kind. Het blijkt dat in meer dan de helft van de gezinnen die begeleid worden door Gezinsontwikkeling normaal begaafde kinderen wonen. Naar aanleiding van die bevindingen ging Erik als ervaringsdeskundige op vrijwillige freelancebasis aan de slag bij Gezinsontwikkeling.

“Vanuit mijn positie als ervaringsdeskundige wil ik de mensen van Gezinsontwikkeling meegeven dat je je als hulpverlener moet kunnen blijven verwonderen. Pas op dat je niet gaat generaliseren, dat je niet op voorhand een situatie categoriseert en daar je begeleiding automatisch

op afstemt. Voorkom tunnelvisie en bekijk elke situatie opnieuw, blanco. Ik vind dat hulpverleners veel kunnen leren van ervaringsdeskundigen en ook andersom. Als je de expertise van beide invalshoeken combineert kun je mensgerichter werken.”

NOVO Gezinsontwikkeling is nu Cosis Gezinsontwikkeling

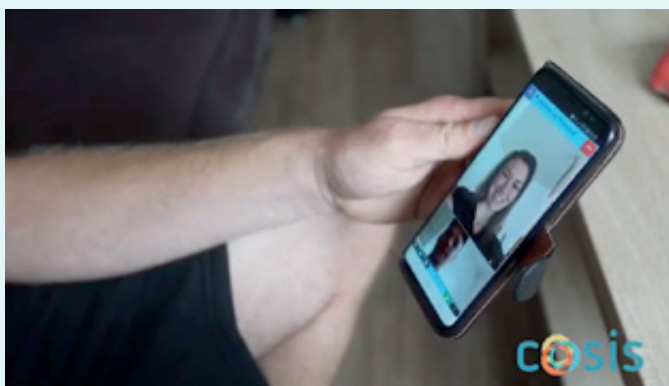
NIEUWS!

Cosis van start met beeldzorg

In de zomerperiode is Cosis gestart met beeldzorg. Vanaf nu kunnen alle ambulante medewerkers binnen de sector Wmo beeldzorg verlenen aan hun cliënten.

Cosis wil met beeldzorg een bijdrage leveren aan het versterken van de eigen regie en het vergroten van de zelfstandigheid van cliënten. Daarnaast wil Cosis de doelmatigheid van de zorg verhogen zonder dat de kwaliteit van de dienstverlening achteruit gaat.

Uitgangspunt is dat beeldbellen 'gewone zorg' is, voor álle cliënten.

Een halve eeuw Boemeltje

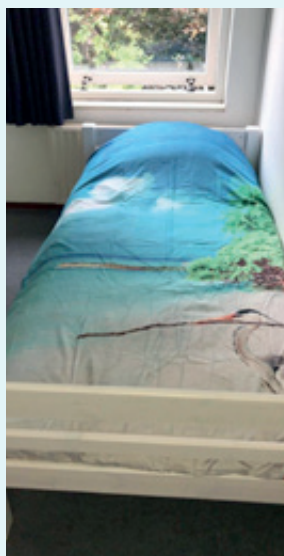
Op 25 juni 1968 opende aan het Zuideinde in Meppel het Kleuterdagverblijf voor Geestelijk Gehandicapte Kinderen haar deuren. Zes jaar later verhuisde het Boemeltje, de naam van het dagverblijf, naar de nieuwbouw aan het Reestplantsoen. Een pand dat tot op heden dienst doet als onderkomen voor wat tegenwoordig Expertisecentrum Meppel wordt genoemd. In vijftig jaar wordt uiteraard een rijke historie opgebouwd en werd het Boemeltje voor vele honderden kinderen, ouders en personeelsleden een belangrijk deel van hun leven.

Het huidige team van het Expertisecentrum heeft besloten het 50 jarig bestaan op bescheiden wijze te vieren met een speciale dag voor kinderen, broertjes, zusjes en ouders.

Nieuw bed voor logeerkamer Ons Huis Assen

Dankzij de wens van begeleidster Sandra heeft Expertisecentrum KJG Ons Huis in Assen een nieuw bed voor de logeerkamer. Sandra hing deze wens tijdens de kerstmarkt 2017 op het Koopmansplein in Assen in de wensboom van de Junior Chamber. Ook kreeg Ons Huis 20 waardebonnen voor de cliënten. In september bleek dat Sandra's wensen als een van de drie winnende wensen uit de wensboom kwamen.

SPRAKELOOS

Werkprojecten Hoogeveen
werkt met het fietsenproject
voor Kindpakket gemeente
Hoogeveen en gemeente
de Wolden

Op onze oproep *Columnist gezocht!* in de eerste Pronk van juli 2018 ontvingen we vier reacties. Alle vier inzendingen met grote betrokkenheid op de zorg geschreven. De redactie besloot daarop alle inzendingen te honoreren met een plekje in een volgend magazine. In deze editie leest u de bijdrage van Jan Adams, vader van twee jongens die in een woonvoorziening van Cosis in Drenthe wonen.

Vertrouwen

Elke ochtend lees ik uitgebreid het Algemeen Dagblad. Al meer dan 40 jaar zorgt deze krant dagelijks voor het inloggen op mijn breinaccount.

De rubriek Lezersbrieven wordt door mij met graagte geconsumeerd. Hierin geven lezers hun mening over allerlei actuele zaken. Vormt de inhoud van de ingezonden brieven een afspiegeling van de opinie van de Nederlandse bevolking of de AD-lezer? Die vraag is moeilijk te beantwoorden.

Wat wel duidelijk is, is dat de inzendingen in toenemende mate de verharding van onze samenleving bevestigen. Zo gaven zes van de zeven lezers in de editie van 14 augustus jl. aan wat er allemaal op diverse maatschappelijke sectoren niet deugt. En dat gebeurt dan ook nog eens in niet mis te verstaan bewoordingen. Heel vaak gaat het dan over onze politici, die niet bekwaam zouden zijn. Maar in onze democratie hebben we toch gezamenlijk bepaald wie het volk vertegenwoordigen; we hebben in het stemhokje immers onze persoonlijke voorkeur kenbaar gemaakt...!

Een eigen mening, kritisch zijn, daar is natuurlijk niets mis mee! Maar mag het genuanceerder; we hebben op voorhand ons oordeel al klaar. Mogen we nog fouten maken? Hebben we nog vertrouwen in onze medemens, onze politici, onze zorgverleners? 'Vertrouwen', dat lijkt me de sleutel tot verzachting van de samenleving, tot een hartelijker sociale omgang.

Wij hebben twee zoons, die in een voorziening van Cosis wonen. We hebben op voorhand vertrouwen uitgesproken in de medewerkers, die daar de opvang en begeleiding verzorgen. Ook zij maken fouten, maar bij goede inzet en intentie reageren we bijna altijd met: "Het kan gebeuren, 't blijft mensenwerk." Hiermee is niet gesteld dat deze reactie altijd de juiste is. Wel is 'vertrouwen' de opmaat tot wederzijds begrip en werkplezier. Dat heeft dan weer een positieve weerslag op de zorgkwaliteit!

KIJK LEES LUISTER

Tv-programma

Tv-programma: Binnenste Buiten

In de aflevering Binnenste Buiten van 19 september is tuin-specialist Martin op bezoek bij het logeershuis in Hoogeveen. Van de achtertuin maken een ze mooie en prettige speelplek. Ze houden daarbij rekening met de prikkelwerking van de kinderen. Medewerkers en ouders helpen Martin met de realisatie en vertellen het logeershuis.

Bekijk deze uitzending op:

<https://binnenstebuiten.kro-ncrv.nl/fragmenten/gezamenlijke-tuin-hoogeveen>

Boek: Tommie in de zorg

Tommie Niessen had niet gedacht dat hij in de zorg ging werken, maar inmiddels ligt dat heel anders. Hij vindt dat werken in de zorg een imagoprobleem heeft en wil dat helpen te veranderen door blogs te schrijven onder de titel 'Tommie in de zorg'. In zijn boek vertelt hij eerlijk en openhartig over de zorg.

Boek: Slotcouplet

Sander de Hosson is longarts in het Wilhelmina Ziekenhuis in Assen. Hij schreef 25 columns voor Dagblad van het Noorden en bracht onlangs zijn eerste boek uit genaamd Slotcouplet, als ode aan de zorg. Geneeskunde is soms genezen, vaak verlicht, altijd troosten. Met een team van zorgverleners streeft hij naar de beste kwaliteit van leven en sterven voor de patiënt. Sander de Hosson sprak op het congres Cosis Dichtbij voor stakeholders op 31 oktober jl.

**KANS MAKEN OP TOMMIE IN DE ZORG OF SLOTCOUPLET?
STUUR EEN E-MAIL NAAR COMMUNICATIE@COSIS.NU
EN VERTEL WELK BOEK JE GRAAG ONTVANGT.**

Seks, zullen we het daar eens over hebben

Natuurlijk wordt er vaak over seks gesproken, maar dan over het algemeen in de grappige sfeer. Dat geldt natuurlijk ook voor personeel en cliënten van Cosis. Maar seksualiteit is van elke dag en iedereen krijgt ermee te maken. Als het onderwerp wat serieuzer benaderd wordt, dan is het niet altijd even vanzelfsprekend om daar met elkaar over te praten. En dat is wel nodig, want seksualiteit levert vragen, en jammer genoeg ook vaak problemen op. Hoe gaan we daar binnen Cosis mee om? De cliëntenraden van Cosis hadden in elk geval aangegeven dat het goed zou zijn daar collectief met elkaar mee aan het werk te gaan.

Tijdens twee themamiddagen voor medewerkers en cliënten GGZ en een middag voor begeleiding, cliënten en cliëntvertegenwoordigers VG stond het onderwerp centraal. Er werd op een open manier met elkaar over een toch wel beladen onderwerp gesproken.

Drie bezoekers van de VG middag geven hieronder even hun mening:

Gerda Klein woont in woonvoorziening de Robaard in Hoogeveen. “Ik vind het mooi om hier te zijn. Ik merk dat er veel taboe is rondom seksualiteit. Het is alleen maar mooi als het onderwerp wat minder beladen zou zijn. Het duurt soms even voordat je elkaar genoeg vertrouwd om het er over te hebben. Ik had zelf iets meer aandacht verwacht voor het onderwerp ‘seksueel geweld’. Maar dit soort themadagen zijn alleen maar goed.”

Piet van der Molen woont in woongemeenschap Klinkhamer in Uithuizen. “Ik ben homoseksueel en ik merk dat begeleiding dat lastig vindt om over te praten. Ik zou het fijn vinden als men wat meer vrijheid zou voelen om het als gespreksonderwerp te hebben. Ik ben enthousiast over de themadag, je kunt goed je mening zeggen en iedereen komt tot zijn of haar recht. Ik ben blij met bijeenkomsten als deze en hoop dat het wat oplevert.”

Marja Datema is als verwant betrokken bij de Witte Valken in Beilen. “Ik vind het erg jammer dat ik een van de weinige verwanten op deze bijeenkomst ben. Aandacht voor seksualiteit is erg belangrijk. Het is immers een van de belangrijkste levensbehoeften. Het kan frustraties opleveren als er niet over gesproken kan worden. Ik vind dat de themadag in een ontspannen en respectvolle sfeer verloopt. Er is ook veel zinvolle informatie te halen zoals documentatie en tips voor websites.”

SPRAKELOOS

Samen kleine stappen
maken naar zelfstandigheid –
zoals je eigen bed opmaken
(Hoogkerk Wonen)

De metamorfose van *De Verbinding*

Aan de Brederolaan in Winschoten staat WDL locatie De Verbinding. Een open en licht gebouw waar de dynamiek meteen opvalt als je er binnenkomt. Het ziet er totaal anders uit dan twee jaar geleden. En daar gaat een intensief, maar boeiend traject aan vooraf.

Naar meer ontplooiing

Teamcoördinator Tineke Hulshof en zorgposthoofd Jannie Geertsema vertellen graag hoe De Verbinding is vormgegeven en waarom. Jannie: “De vorige locatie heette centrum voor dagbesteding Indeweer. Het was een oud, donker gebouw en rijp voor vernieuwing. En dat hebben we meteen als een dankbare kans aangegrepen om niet alleen het gebouw, maar het gehele aanbod te vernieuwen. Je zou kunnen zeggen dat het activiteiten aanbod nogal traditioneel was. Kleurplaten, veel knutselen en handwerken en dat allemaal zoveel mogelijk in de eigen basisgroep. Het resultaat van de producten was ondergeschikt aan het ‘iets te doen hebben’.” Tineke: “We hebben met het hele team een paar maal om tafel gezeten en onszelf de vraag gesteld, ‘wie willen we zijn en wat willen we uitdragen?’ We kwamen er al snel bij uit dat we op zoek zouden gaan naar werkzaamheden waarbij de cliënt meer tot zijn of haar recht zou komen. Activiteiten waarbij het belangrijk is dat cliënten zich kunnen ontplooiën en waarbij een beroep gedaan wordt op talenten. Iedere cliënt zou

een eigen belangrijke rol moeten spelen binnen het gebouw. Een rol met verantwoordelijkheden waarbij het belangrijk is dat je van betekenis bent binnen een samenleving, ook al speelt die zich soms af binnen een paar muren.”

Meer zelfvertrouwen

Jannie: “We gingen aan de slag met een redelijk nieuw, jong team dat erg enthousiast was en de schouders er onder wilde zetten. We spraken met elkaar af dat we de ruimte zouden creëren om te oefenen. Niet bij voorbaat baren op de weg zien, maar gewoon het avontuur aangaan. En iedereen de kans geven om zich te ontwikkelen binnen werkzaamheden. Als je bijvoorbeeld in staat bent om alleen een koffiefilter te vervangen dan ben jij de ‘koffieman’ en als je de post rondbrengt op locatie of daarbuiten dan ben je de postbode. Dan ben je iemand en word je gemist als je er niet bent. We hebben een ruime keuken in De Verbinding waar dagelijks een kok maaltijden bereidt voor gemiddeld 60 personen. Dat betekent meteen dat we in de voorbereiding al erg veel kunnen doen.

'Wie willen we
zijn en wat willen
we uitdragen?'

Groenten snijden, schoonmaken, klaarzetten; er is dagelijks een aantal cliënten mee bezig. Het betekent ook dat er boodschappen gedaan moeten worden, die daarna weer opgeruimd worden. Met andere woorden, weer een dankbare kans om zinvolle werkzaamheden te creëren. Daarnaast zijn er in en om het gebouw werkzaamheden die voorheen door anderen gedaan werden die we heel goed zelf kunnen. Schoonmaken, al is het in eigen tempo met wat aanpassingen, kunnen we makkelijk zelf. En dat geldt ook voor het tuinonderhoud. We hebben in de buurt een vuilprikroute die we samen met de gemeente organiseren. De gemeente zorgt voor prikstokken en vuilniszakken en wij houden de buurt schoon. Het zelfvertrouwen en de status van cliënten groeit als ze deze verantwoordelijkheid hebben en dat anderen hen daarop aanspreken.”

Trots op een stukje verantwoordelijkheid.

Lekker dichtbij

Tineke: “De Verbinding sluit niet om 17 uur de deuren. Er kan een avondmaaltijd genuttigd worden door cliënten die in het Brederohuys wonen en cliënten die begeleiding krijgen vanuit het Mozaïek. Cliënten van het Mozaïek zijn cliënten die zelfstandig in de buurt wonen.

Ook andere ambulante cliënten kunnen er terecht. 's Avonds is er begeleiding aanwezig en is De Verbinding een ontmoetingsplek voor alle cliënten van het Brederohuis en voor alle cliënten van Cosis die in de buurt wonen. Zo maak je maximaal gebruik van de faciliteiten. De Verbinding bevindt zich vlak naast woonvoorziening het Brederohuys. Daarmee doen we aan een vorm van erfgebonden zorg. Bewoners die het lastig vinden om ver te reizen voor de dagbesteding kunnen dichtbij naar hun werk gaan. En als het nodig is dat je eens wat later komt of eerder weg moet zit je dichtbij je woning. Met die mogelijkheid leggen we minder druk op cliënten.”

Positieve energie

Jannie: “De nieuwe werkwijze en het nieuwe gebouw zorgden voor een uiterst positieve stimulans bij cliënten en medewerkers. Medewerkers kregen een enorme drive, ze gingen kansen zien en zagen die werkelijkheid worden. Men ging er met elkaar in geloven en er ontstond een positieve energie. Men durfde meer risico te

↑
In en om het gebouw zijn werkzaamheden die we heel goed zelf kunnen.

nemen bij het uitproberen van nieuwe activiteiten. En dan is het wel mooi dat het na verloop van tijd, met een gefaseerde training, lukt om cliënten zelfstandig boodschappen te laten doen bij de Spar.”

Tineke: “Ook cliënten zijn trots op wat ze doen. Trots op een stukje verantwoordelijkheid. Ze hebben veel meer dan eerder de eigen regie. Ze worden meer aangesproken op ‘volwassen’ gedrag en het beheersmatige is er wat vanaf. In zijn algemeenheid zie je dat moeilijk gedrag aanzienlijk is afgenomen. Ook ouders zijn trots op de individuele vorderingen van hun zoon of dochter.”

Jannie: “We zijn zeer tevreden met wat de kansen van een nieuw gebouw ons heeft opgeleverd. Want we beseffen heel goed dat het staat en valt met de sfeer van het pand. Het is lichter, opener en vriendelijker. Het heeft ons enorm geholpen om anders naar het aanbod te kijken.”

Afscheid van Janny

Welkom *Jannetjie*

Mijn naam is Jannetje Smith, 60 jaar en ik ben sinds mijn 16^e werkzaam in de zorg. Gestart bij Vanboeijen in Assen en via NOVO in de jaren tachtig in 2008 overgestapt naar Promens Care. Bij alle drie de organisaties heb ik met plezier gewerkt.

Mijn laatste plek was de dak- en thuislozenopvang te Assen voor zowel volwassenen als ook een Jongerenopvang. Daarnaast ben ik werkzaam als trainer Driehoekskunde, wat mij zeer veel energie geeft.

Enthousiaste medewerkers trainen in een methode, waardoor ze nog beter hun werk kunnen doen voor de cliënt en zijn familie/netwerk. De drijfveer in al mijn werkzaamheden was het wel en wee van mensen en ze in hun kracht zetten. Dit ging soms met vallen en opstaan, maar altijd met veel voldoening en plezier. En ondertussen heeft het ook mij in mijn kracht gezet en ook een beter mens gemaakt.

In augustus van dit jaar kwam ik Janny Veenema tegen, één van de cliëntvertrouwenspersonen binnen Cosis. Zij dacht erover om met vervroegd pensioen te gaan. Meteen begon het bij mij te kriebelen.

Het leek me een mooie carrièreswitch en fijn om weer echt met de inhoud bezig te kunnen, iets wat ik soms miste in mijn baan als leidinggevende.

Eerder dan gedacht, stopte Janny. Ik solliciteerde en nu mag ik me al een tijdje cliëntvertrouwenspersoon (CVP) noemen. Ik doe dit met collega Lout van der Velde. Hij is net als ik ook locatiehoofd geweest in hetzelfde team en heeft om bijna dezelfde redenen deze baan gekozen. Voor mij is de cirkel echt rond.

In elke organisatie gaat er wel eens wat mis. Cliënten hebben vaak een afhankelijke rol. En dat is precies waarin ik ze als cliëntvertrouwenspersoon wil steunen. Hun vertaler zijn, tips en trucs geven om het een en ander in goede banen te kunnen leiden.

Mijn wens voor de toekomst is dat deze functie een onafhankelijke positie blijft innemen. Dat we niet gezien worden als 'luis in de pels', maar als een constant verbetertraject, waardoor we nog beter ondersteuning en zorg kunnen leveren.

NIEUWS!

VERHUISBERICHT!

Westerstede - Hoogeveen

Op 15 oktober a.s. verhuizen de bewoners van de Westerstede naar hun nieuwe locatie! De nieuwe locatie draagt ook een nieuwe naam: **De Amsheerd**.

Oud adres	Nieuw adres	T 088 878 9536 – begane grond
De Westerstede	De Amsheerd	T 088 878 9542 – 1 ^e verdieping
Griendtsveenweg 11	Dr. G.H. Amshoffweg 13	T 088 878 9543 – 2 ^e verdieping
7901 EB Hoogeveen	7909 AK Hoogeveen	
T 088 878 9536		

cosis

Gezellig en vooral droge editie 4Mijl4You

Op 13 oktober startten ruim 300 cliënten van Cosis bij de uitverkochte 4Mijl4You. Versierd met gekleurde lichtjes en herkenbaar aan de opvallende oranje t-shirts met logo. Het was prachtig om iedereen te zien.

Lopend, op de fiets, of met een rolstoel. En aan het einde de verdiende medaille.

De volgende editie is op 12 oktober 2019.

Kom je ook kijken of meedoen?

De 4Mijl4You is een gezellig evenement voor iedereen.

Omdat iedereen op zijn eigen manier mee kan doen.

www.4mijl4you.nl

Ridders en jonkvrouwen naar de Burcht in Wedde

Na een vraag van een paar begeleidsters van Gezinsontwikkeling (GO) in Groningen aan de Vrienden van NOVO organiseerden de Vrienden dat bijna vijftig kinderen uitgenodigd werden om een dag als ridder of jonkvrouw te spelen op het kasteel in Wedde. Alle deelnemende kinderen kwamen uit gezinnen die leven onder de armoedegrens waardoor ze niet vanzelfsprekend opgroeien onder omstandigheden die je ieder kind minimaal zou toewensen. Na een intensieve dag in de middeleeuwen was het geluk, maar ook de vermoeidheid, van de kindergezichten af te scheppen.

SPRAKELOOS

WDL locatie de Spont in Coevorden maakte een geweldige rit op trikes. Een groep trikerijders van CS-Riders verzorgde spectaculaire rondes door Coevorden. Ter afsluiting genoot iedereen van een barbecuemaaltijd aangeboden door de Vrienden van Promens Care.

HOE ZIT HET MET...

Michiel van de Pol
© ComicHouse

DE PRIVACY WET IN DE COSIS PRAKTIJK

Iedereen zal dit jaar wel gehoord hebben over de nieuwe Privacywet AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Op allerlei fronten word je er mee geconfronteerd. Als je op internet zit vraagt de een na de andere website om een akkoord voor gebruik van je gegevens. En hoe ze met je gegevens omgaan. Iedereen is druk met het beter afschermen van persoonsgegevens. Waar het voorheen een vorm van respect en beleefdheid was, wordt het nu bewaakt door de wet AVG.

Ook Cosis heeft veel te maken met de nieuwe aanscherping. Personeel is geïnstrueerd hoe om te gaan met gegevens. Wat mag je wel en wat mag je niet aan derden doorgeven. En ook hoe je bewust om moet gaan met je werkplek. Laat je geen informatie slingeren die privacygevoelig is? Het mag duidelijk zijn dat Cosis beschikt

over enorm veel gegevens die privacygevoelig zijn. Centraal zijn uw contactgegevens opgeslagen en op de locaties liggen alle zorgplannen met daarin niet alleen contactgegevens, maar ook informatie over het leven van de cliënt, medische gegevens, overdrachtsrapportage enzovoort. Cosis is bezig de organisatie zo in te richten dat we maximaal voldoen aan de regels in de wet AVG.

In dat kader heeft Cosis ook technische maatregelen genomen voor het e-mailverkeer van vertrouwelijke persoonlijke gegevens naar externe relaties. Ook u als verwant kunt te maken krijgen met deze technische maatregelen in het e-mailverkeer vanuit Cosis. Als u vanuit Cosis e-mails ontvangt met vertrouwelijke persoonlijke gegevens dan worden die nu anders aan u gestuurd dan u gewend was. Wanneer dit voor u van toepassing is, ontvangt u vooraf een

duidelijke mail met instructies hoe u een dergelijke mail kunt openen.

Cosis publiceert ook veel. De nieuwe magazines Pronk en KOOS staan vol verhalen en foto's. Op de website cosis.nu staan informatie, verhalen en veel foto's. Wat we al deden maar in het kader van de AVG verder hebben aangescherpt is het invullen van een toestemmingsformulier. De wettelijk vertegenwoordiger dient schriftelijk toestemming te geven voor het gebruik van beeldmateriaal (foto en video) door Cosis.

Bij ieder nieuw gebruik van een foto in een ander communicatiemiddel, zullen we telkens opnieuw om toestemming vragen. In voorkomende gevallen ontvangt u een toestemmingsformulier via de begeleiders. U mag ook vragen om inzage in de afbeelding voor de publicatie.

Afscheid van...

Bestuurder **Hetty Verhulst**

Vrijdag 31 augustus vond het afscheid van bestuurder Hetty Verhulst plaats. Het afscheid bestond uit mooie verhalen, muziek en vele cadeaus. Hetty werd, in het bijzijn van haar gezin, collega's en externe relaties, toegesproken door leden van de Raad van Toezicht, Ria Stegehuis (voorzitter Raad van Bestuurder) en Miranda en Hugo namens de cliënten deelraden. De Cosis band Swinging Dogs en DJ Eddie verzorgden

de muziek. Hetty maakt na vier jaar werkzaam te zijn geweest bij Cosis, een overstap maken naar ASVZ. Wij wensen haar bij ASVZ veel succes en werkplezier!

Opvolging bestuurder

Per 3 september 2018 vervult Wim Vonk (foto links) interim de functie van bestuurder tot eind december 2018. Inmiddels is bekend dat Bert Hogeboom

(foto rechts) de nieuwe bestuurder van Cosis wordt per 1 januari 2019. In het volgende nummer plaatsen we een interview met Bert.

Op pad met...

Miranda Moorlag

Werken in de frontlijn van de zorg: 'Ik nodig mensen uit om samen dat eerste stapje te zetten'

Miranda Moorlag is medewerker van het Preventieteam van Cosis: werk in de frontlijn van de zorg. Ze wordt 'ingevlogen' wanneer cliënten, en vaak ook hun hulpverleners, muurvast zitten. Aan Miranda en haar collega's om de boel weer in beweging te krijgen.

In de Heemtuin in Muntendam doet Miranda haar verhaal. Jongeren met drugsproblemen, ouderen die niet meer verder willen, kinderen die mishandeld worden: verhalen zijn er te over. Miranda: 'Er komt heel wat op je af. Op het moment dat het preventieteam in beeld komt, zijn cliënten en hulpverleners vaak ten einde raad en moet er écht iets gebeuren. Het gaat dan om mensen met een licht verstandelijke of psychische beperking. Ze veroorzaken overlast, zijn suïcidaal of vertonen gewelddadig gedrag. En steeds vaker een combinatie van dit alles...'

'Er moet nú iets
gebeur'n, aans
staan joe meurg'n
op straat'

Plat Gronings

Zo stond ze eens in Leek aan de deur bij een psychotische man. Miranda: 'Hij woont al jaren samen met z'n moeder, ze leven op haar geld, maar de rekeningen werden niet meer betaald.' De woningbouwvereniging wil de be-

woners uit de woning zetten. Moeder en zoon hebben echter geen idee wat hen boven het hoofd hangt en laten ook niemand binnen. Miranda: 'In zo'n situatie word ik gebeld door de betrokken hulpverleners. Om de impasse te doorbreken, om met die mensen in gesprek te komen en een eerste stap naar een vervolg te zetten.'

In dit geval was het een kwestie van bij de voordeur posten en door de brievenbus roepen. Vaak in het plat-Gronings én in Jip-Janneke taal. 'Dat je Gronings spreekt, wekt vertrouwen. Mensen met een verstandelijke beperking verwerken minder goed informatie: hulpverlenersjargon begrijpen ze vaak niet. Maar als je zegt: Er moet nú iets gebeur'n, aans staan joe meurg'n op straat, dan komt het wel binnen.' Die huisuitzetting was niet meer te voorkomen. Wel regelde Miranda voor beiden een plek die past bij hun hulpvraag.

Detox

Nog zo'n verhaal. Miranda: 'Ik kwam via VNN Verslavingszorg in contact met een zware alcoholist. Hij stond voor een pittige operatie, maar moest hiervoor eerst wel detoxen. De man heeft een licht verstandelijke beperking en wilde persé niet naar de kliniek. Samen met instanties hebben we geregeld dat hij thuis de detox kon doen. Nogal ongebruikelijk, maar het was z'n enige kans. Ik heb in de periode elke dag vinger aan de pols houden. Door er te zijn op de moeilijke momenten, maar ook door een compliment te geven als het goed ging. Na een maand had hij nog altijd geen druppel gedronken en

kon hij die operatie ondergaan. Hartstikke trots natuurlijk dat het hem gelukt was. Dat geeft zo'n mooi gevoel. Daar doe ik het voor.'

Jeugd

Op de vraag waar haar drive vandaan komt, blijft het even stil.... Miranda: 'Diep in mijn hart wil ik graag mensen redden... Veel van wat ik tegenkom heb ik zelf gezien en ondervonden. Misschien dat ik daarom situaties snel herken én blijkbaar aanvoel wat ik moet zeggen en doen.'

'Diep in mijn hart
wil ik graag mensen
redden...'

In hun taal

'Gelukkig zijn lang niet alle verhalen zo heftig hoor', vertelt ze tot besluit. 'Vaak kun je mensen al met iets kleins verder helpen. Alleen al door bij een gesprek met hulpverleners aanwezig te zijn. Ik vertaal dan de boodschap van de hulpverlener in hun taal. 'We gaan 't zo doen, want...', of 'Dit kan nait, maar we kunn'n het wel zo veur jou doun...'

Tot slot. 'Als mensen diep zitten, voelen ze zich moedeloos, hopeloos. Ik probeer hen te laten zien dat er een opening is, hoe klein die ook is. Ik nodig ze uit om samen dat eerste stapje weer te maken. Kunnen jullie dat echt voor ons doen, Miranda? Vragen mensen weleens. 'Weet je' zeg ik dan 'We gaan het gewoon regelen...'

NIEUWS!

De Grift op de Perenplukdag

WDL locatie de Grift in Meppel stond zaterdag 6 oktober met een prachtige kleurrijke stand op het terrein van Museumboerderij de Karstenhoeve in Ruinerwold. Elk jaar beleeft Ruinerwold de Perenplukdag en de Karstenhoeve is daar het zenuwcentrum van. WDL Meppel werkt sinds dit jaar samen met de Karstenhoeve. De creatievelingen van de Grift hadden een stand ingericht met allemaal eigengemaakte producten. De stand had veel belangstelling en de Grift zal volgend jaar zeker weer present zijn.

Kookcafé Uithuizen

Iedere dinsdagavond is er eetcafé bij Cosis aan de Industrieweg Uithuizen voor cliënten van Cosis en andere dorpsbewoners. Het is een plek om gezellig samen te eten en elkaar te ontmoeten. Voor een klein bedrag kunnen cliënten en anderen er een gezonde en lekkere maaltijd eten met voorgerecht, hoofdgerecht en nagerecht. Doordat ook andere mensen uit het dorp er komen eten leren de cliënten nieuwe mensen kennen en is er sprake van integratie. Vooral de wortelsoep met kokos schijnt favoriet te zijn. U kunt het recept hiervan terugvinden in het cliëntenmagazine Koos op <https://www.cosis.nu/alles-over-cosis/publicaties/magazines>.

Visiteclowns laten de Trekschuit schateren

De clowns Spijs en Spruit maken onderdeel uit van de groep Visiteclowns. Ze bezochten de Trekschuit in Meppel. "De cliënt heeft de regie en middels improvisatietheater kijken we of we dichtbij kunnen komen of wat meer een, voor de cliënt prettige, afstand moeten houden." Iedereen krijgt de volle aandacht en bij Sabine worden twee oren ontdekt. Dit tot grote hilariteit van Sabine zelf. De Visiteclowns hebben de meeste cliënten van de Trekschuit een zeer bijzondere ochtend bezorgd met regelmatig een schaterlach.

Harense Kunst- & Cultuurmarkt

De 36^e editie van de Harense Kunst- & Cultuurmarkt vond plaats op zaterdag 15 september. Bij de opening van het culturele seizoen was ook de Harense afdeling van Cosis Kunst gevraagd aanwezig te zijn. Naast talrijke optredens op het plein aan de Kerkstraat waren er bijna 100 kramen in het centrum van Haren opgesteld. Bij de Cosis kraam was het een komen en gaan van mensen.

Op de foto: Sander Dijkstra en Jolein Sihasale helpen een klant.
Fotograaf Kirsten van der Weide

Tweets

Cosis@SameninCosis – 9 okt.
Met het planten van een fruitboom zijn op 4 oktober de huizen van Cosis aan de Thorbeckelaan opnieuw officieel in gebruik genomen.

Cosis@SameninCosis – 3 okt.
Onze collega Pieter Groenberg, #ervaringsdeskundige bij #Cosis, was afgelopen week te gast bij @RTLnieuws. Hij vertelt in de #uitzending zijn persoonlijke #verhaal over hoe hij na een #psychose zijn leven weer op de rit heeft gekregen:

Cosis@SameninCosis – 20 aug.
Toen de gemeentes in #Groningen (2015) verantwoordelijk werden voor de geestelijke gezondheidszorg, deden ze een oproep aan zorginstellingen om met vernieuwende projecten te komen. Cosis kwam met het voorstel van

Lees verder op cosis.nu

'Ik wil graag onbegrip over PTSS wegnemen.'
www.cosis.nu/alles-over-cosis/verhalen

Succesverhaal van een cliënt.
www.cosis.nu/alles-over-cosis/verhalen

Blij met Cosis, blij met mijn werk, blij met de Bij.
www.cosis.nu/alles-over-cosis/verhalen

Klachten?

Blijf er niet meer rondlopen! Een klacht kun je bespreken met de betrokkene(n) of leidinggevende. Kom je er samen niet uit? Of wil je om wat voor reden dan ook jouw klacht liever niet bespreken met begeleiding of leidinggevende? Dan kun je terecht bij de klachtencommissie voor cliënten. Op locaties is een folder aanwezig waarin je precies kunt lezen wanneer en hoe je een klacht kunt indienen. Interprovinciale Klachtencommissie Groningen/Drenthe (www.ipkc.nl)
Postbus 30014, 9400 RA Assen, telefoon 050 850 63 48.

De klachtencommissie is van maandag t/m vrijdag telefonisch bereikbaar van 8.00 tot 21.00 uur.

Vertrouwenspersoon

Hiervoor zijn Jannetje Smith en Lout van der Velde bereikbaar. Jannetje Smith: 06 51 00 72 17 of e-mail j.smith@cosis.nu
Lout van der Velde: 06 51 01 39 43 of e-mail l.velde@cosis.nu

Dit is een uitgave van Cosis | T 088 839 3000 | communicatie@cosis.nu | www.cosis.nu | PRONK verschijnt driemaal per jaar | Redactie: Afdeling Communicatie Cosis Fotografie: Marcel J. de Jong en anderen | Ontwerp en opmaak: AlbertsKleve BNO | Druk: Marnedrukkers | Oplage: 3000 stuks
Input voor de redactie? Mail naar communicatie@cosis.nu of stuur een brief: Cosis, redactie PRONK, Postbus 214, 9400 AE Assen | Het volgende nummer verschijnt eind februari 2019. Adreswijzigingen of opzeggingen voor het magazine PRONK kunnen gemaild worden aan: communicatie@cosis.nu.

Pronkt!

Lasse van Rixel pronkt met zijn schilderij!

Lasse van Rixel (Cosis Kunst Assen) schildert graag kleurrijke dieren en mensen en werkt soms in opdracht. Cosis Kunst Assen is gevestigd bij DAC de Vermeer in Assen. Via de website www.bijzondere-kunst.nl kunnen kunstwerken van Cosis gehuurd of gekocht worden. Naast zijn creatieve werkdagen is Lasse mee-werker in verzorgings-/verpleeghuis de Vijverhof in Assen en heeft hij diverse facilitaire taken.

Deze rubriek geeft een podium aan cliënten om met trots een zelfgemaakt product te tonen. Suggesties mailen naar communicatie@cosis.nu